

«Τι άραγε θα ήταν η αρχαία Ελλάδα δίχως τον Παρθενώνα και τη Δημοκρατία; Τι θα καταλαβαίναμε από την Βασιλίδα των πόλεων», την Κωνσταντινούπολη, εάν δεν είχε διασωθεί η Αγία Σοφία; Τι θα ήμασταν σήμερα, εάν δεν είχαμε κληρονομήσει, από την Ρωμαϊκή (Βυζαντινή) αυτοκρατορία, την συναλληλία ως βάση των σχέσεων Πολιτείας και εκκλησιαστικής κοινότητας;

Αντίστοιχα, τι θα γνωρίζαμε για το Άγιον Όρος, εάν αυτό δεν ήταν πλήρως ταυτισμένο, αρρήκτως συνδεδεμένο, με την τιμή στο πρόσωπο της Παναγίας; Μία τιμή, που έχει αποτυπωθεί στο πλήθος των αγιορείτικων εικονισμάτων» ανέφερε ο Αρχιεπίσκοπος και συμπλήρωσε: «Εξαιρετικά, όμως, αποτυπώνεται στην εξακουστή σε όλους μας, ιερά εικόνα του «Άξιόν εστι», που αυτή τη στιγμή ιστάμεθα με ταπεινότητα ενώπιόν της. Πρόκειται για μία Εικόνα-Σύμβολο. Μία εικόνα, η οποία μας παραπέμπει κατ' ευθείαν, στο πρόσωπο της Παναγίας. Γιατί, ως ορθόδοξοι, δεν ταυτίζουμε το πρόσωπο της Παναγίας με το ξύλο, με την παράσταση της μορφής της. Αλλά το εικόνισμα, η παράσταση της αγιασμένης μορφής της, ανάγει την προσκύνησή μας, στο ίδιο το σεπτό πρόσωπο της Παναγίας. Ένα πρόσωπο, που αποτελεί ανεξήγητο μυστήριο, που ξεπερνά την ανθρώπινη λογική. Και είναι μέγα μυστήριο, γιατί στο πρόσωπό της νικήθηκαν της φύσεως οι νόμοι, αφού χώρεσε στη γαστέρα της ο αχώρητος Θεός. Κι όλα αυτά, χάρις στο ναι της Παναγίας στον αρχάγγελο Γαβριήλ. Σκεφθείτε, ποιά θα ήταν η μοίρα της ανθρωπότητας, αν δεν είχε «δανείσει» η Παναγία τη σάρκα της, για να σαρκωθεί το δεύτερο πρόσωπο της Αγίας Τριάδος, ο Χριστός;».

Ακόμη, ο Μακαριώτατος επεσήμανε ότι «η Παναγία είναι εκείνη που κάνει την μεγάλη, την σταθερή, την ποιοτική διαφορά. Μας αποκάλυψε τι θα πει μητέρα και μητρότητα. Η ανθρώπινη μητρότητα είναι ταυτισμένη με την αποκλειστικότητα. Αντίθετα, η Παναγία προσφέρει τον μονάκριβο Υιό της, για να σωθεί ο κόσμος. Με αυτό τον τρόπο έγινε μητέρα όλων μας. Γι' αυτό, αδελφοί μου, το πρόσωπο της Παναγίας δεν είναι ταυτισμένο μόνο με το Ελληνικό έθνος κατ' αποκλειστικότητα, αλλά είναι κατά κυριολεξίαν ταυτισμένο με όλο το ανθρώπινο γένος. Χάρις στο «Ναι» της Παναγίας, ξεκινά η ίδρυση και θεμελίωση μιας άλλης, καινούργιας ανθρωπότητας, στον αντίποδα της παρείσακτης ανθρωπότητας, που προήλθε από την αρχαία Εύα, καθώς εστράφη προς τον ίδιο της τον εαυτό. Μιας ανθρωπότητας που έκτοτε αυτομηδενίζεται, αυτοαφανίζεται, αυτοκαταστρέφεται. Που επιτίθεται, που προσβάλλει, που συγκρούεται, που υποτάσσει, που εκμεταλλεύεται, που υποτιμά, που υποφέρει και άλλα πολλά! Στο πρόσωπο της Παναγίας, όμως, ρόδισε και ανέτειλε μία καινούργια ανθρωπότητα. Μία ανθρωπότητα που υπακούει ελεύθερα στον Θεό, που θυσιάζει ελεύθερα το ατομικό θέλημα, που ενεργεί ελεύθερα, που αγαπά ελεύθερα. Τελικά η Παναγία μας αποκάλυψε, από την πλευρά μας, τι θα πει το μυστήριο της ελευθερίας και της αγάπης». Επεσήμανε, ακόμη: «Εμείς νομίζουμε ότι ελευθερία είναι να κάνουμε ο,τι θέλουμε. Κι όταν κάνουμε αυτό που θέλουμε, νομίζουμε ότι είμαστε ελεύθεροι. Η Παναγία όμως δεν έκανε ο,τι ήθελε. Είπε: «Να γίνει το θέλημα του Θεού» (Λουκ. 1, 38). Άρα η ελευθερία, που μας αποκαλύπτει η Παναγία, βρίσκεται στην ταπείνωση, στην εμπιστοσύνη στο θέλημα του Θεού.

Ζούμε σε μια εποχή, η οποία προβάλλει ως ιδεώδες την ατομικότητα. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα ο καθένας να μπορεί να δηλώνει πως είναι ο,τι θέλει. Όλα να είναι ρευστά! Ακόμα, στην εποχή μας προβάλλεται ως αυτοσκοπός η επιστημονική και τεχνολογική πρόοδος. Όμως, απάντηση στα μεγάλα υπαρξιακά ζητήματα του ανθρώπου δεν έδωσε. Παρά τη διευκόλυνση που προσφέρει στην καθημερινότητα, είναι άνευ ουσιαστικής αξίας, καθώς η Κτίση απειλείται από οικολογική καταστροφή, από πυρηνικό όλεθρο. Το όνειρο της προόδου και της εξέλιξης, όσο ελπιδοφόρο και ελκυστικό κι αν δείχνει, δεν μπορεί ποτέ να δώσει από μόνο του νόημα, προοπτική στον άνθρωπο. Όσο η ανθρώπινη ελευθερία και αγάπη θα κατανοούνται ενδοκοσμικά, ο κόσμος θα υποφέρει χωρίς ελπίδα. Η Παναγία όμως, ως άλλος φάρος, μας δείχνει ότι υπάρχει ελπίδα. Γι' αυτό η Παναγία είναι «των πάντων η ελπίς». Γι' αυτό και σε κάθε δύσκολη στιγμή, είτε ως άνθρωποι είτε ως λαοί, «την πάσαν ελπίδα μας» εις αυτήν ανατιθέμεθα. Γιατί ξέρει τι θα πει αναίτιος πόνος. Ξέρει τι θα πει αδικία αβάσιμη και κατηγορία αστήρικτη. Γι' αυτό και είναι το πιο γλυκό όνομα στα χείλη των πιστών. Και εμείς σήμερα, με την ευκαιρία της έλευσης της ιεράς εικόνας του «Άξιόν εστι», επανα-προσκομίζουμε τις ελπίδες μας, τις χαρές μας, τους πόνους μας και τους καημούς μας προς το πρόσωπό της. Όχι με σκοπό να γίνουμε αδρανείς, αδιάφοροι και ανεύθυνοι, αλλά αντιθέτως, για να αντλήσουμε κουράγιο και δύναμη. Για να γίνουμε περισσότερο ενεργοί και αποφασιστικοί, ως προς το ενδιαφέρον μας και τη φροντίδα μας για τον συνάνθρωπο, τον κόσμο και την κτίση».

Ολοκληρώνοντας τον χαιρετισμό του ο Αρχιεπίσκοπος σημείωσε: «Άγιε Πρωτεπιστάτα, Γι' αυτήν την ευκαιρία ανεφοδιασμού, ανατροφοδότησης, προβληματισμού και εγρήγορσης, που χαρίσατε σε όλους εμάς, κληρικούς και λαϊκούς, Σας ευχαριστούμε εσάς προσωπικά, τα μέλη της Ιεράς Επιστασίας και δι' Υμών όλους τους Καθηγουμένους των Ιερών Μονών του Αγίου Όρους. Του Αγίου Όρους, όπου κυριαρχεί το πρόσωπο της Παναγίας, ως σύμβολο ενός άλλου τρόπου ζωής. «Μιας ζωής που δεν οδηγεί στον θάνατο αλλά στην αληθινή ζωή, στην αιώνια ζωή». Το πρόσωπο της Παναγίας υπενθυμίζει σε όλους μας, ότι δεν υπάρχει μόνον η ανθρωπότητα των πολέμων και της βίας, της κακοποίησης και της εγκληματικότητας, της υποτίμησης και της εκμετάλλευσης, αλλά και η ανθρωπότητα εκείνη που, ως άλλη πολύτιμη ζύμη, απεργάζεται μυστηριακά την ολοκλήρωση του κόσμου στα Έσχατα εν Χριστώ.

Με αυτές τις ελάχιστες σκέψεις, υπαινίχθηκα κάποιες πτυχές του μυστηρίου της Παναγίας Θεοτόκου. Κλείνοντας, θέλω να ευχαριστήσω ακόμα όσους συνέβαλαν, φορείς και πρόσωπα, στην έλευση της εικόνας της Παναγίας του «Άξιόν εστι». Είμαι βέβαιος, ότι η Παναγία είναι δίπλα στον καθένα προσωπικά, στο γένος μας και σε όλη την ανθρωπότητα, ακόμη κι όταν δεν το καταλαβαίνουμε».